

Ghid privind tratamentul expunerilor la riscul de piață și la riscul de contrapartidă în formula standard

Introducere

- 1.1. În conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1094/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (denumit în continuare „Regulamentul EIOPA”)¹, EIOPA emite Ghidul privind tratamentul expunerilor la riscul de piață și la riscul de contrapartidă în formula standard.
- 1.2. Prezentul ghid se referă la articolele 104 și 105 din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (denumită în continuare „Directiva Solvabilitate II”)², precum și la articolele 164 - 202 din Regulamentul delegat al Comisiei (UE) din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE (denumit în continuare Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35)³.
- 1.3. Prezentul ghid se adresează autorităților de supraveghere în temeiul Directivei Solvabilitate II.
- 1.4. Prezentul ghid vizează facilitarea convergenței practicilor în statele membre și sprijinirea societăților în aplicarea modulelor „risc de piață” și „risc de contrapartidă” din formula standard.
- 1.5. În sensul prezentului ghid, a fost elaborată următoarea definiție:
  - „poziție scurtă pe acțiuni” înseamnă o poziție scurtă în raport cu acțiunile care rezultă dintr-o vânzare în lipsă în sensul articolului 2 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 236/2012.
- 1.6. În cazul în care nu sunt definiți în prezentul ghid, termenii au semnificația consacrată în actele normative menționate în introducere.
- 1.7. Ghidul se aplică de la 1 aprilie 2015.

Recomandarea 1 - Beneficiile angajaților

- 1.8. În cazul în care obligațiile privind beneficiile angajaților sunt recunoscute în conformitate cu capitolul II din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35, societățile ar trebui să le ia în considerare la calcularea cerințelor de capital pentru modulele „risc de contrapartidă” și „risc de piață”. Societățile ar trebui, în acest scop, să ia în considerare natura beneficiilor și, dacă este relevant, natura tuturor acordurilor contractuale cu o instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale, astfel cum sunt definite prin Directiva 2003/41/CE, sau cu o altă societate de asigurare sau de reasigurare pentru furnizarea acestor beneficii.
- 1.9. În cazul în care managementul activelor care reprezintă obligațiile privind beneficiile angajaților a fost externalizat, societățile care acționează ca sponsor ar trebui să le ia în considerare la calcularea cerinței de capital pentru modulele

¹ JO L 331, 15.12.2010, p. 48-83

² JO L 335, 17.12.2009, p. 1-155

³ JO L 12, 17.01.2015, p. 1-797

„risc de piață” și „risc de contrapartidă” furnizate, fiind răspunzătoare pentru devalorizarea acestor active.

Recomandarea 2 - Influența opțiunilor de cumpărare asupra duratei

1.10. La stabilirea duratei pentru obligațiuni și împrumuturi cu opțiuni de cumpărare, societățile ar trebui să țină seama de faptul că debitorul ar putea să nu își exercite opțiunea de cumpărare în privința acestora în cazul în care se deteriorează creditul, se extind marjele de credit sau cresc ratele dobânzilor.

Recomandarea 3 - Durata medie pentru submodulul „risc aferent devalorizării acțiunilor” în funcție de durată

1.11. Societățile ar trebui să interpreteze durata medie prevăzută la articolul 304 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Directiva Solvabilitate II ca durata fluxurilor de trezorerie agregate ale obligațiilor.

Recomandarea 4 - Submodulul „risc de rata dobânzii”

1.12. Societățile ar trebui să includă toate activele și obligațiile cu sensibilitate la rata dobânzii în calcularea cerinței de capital pentru submodulul „risc de rata dobânzii”.

1.13. Rezerva tehnică ar trebui să fie recalculată în cadrul scenariilor pe baza structurii temporale a ratelor dobânzilor fără risc după expunerea la factorul de criză, care este stabilită prin expunerea la stres a structurii de bază temporale a ratei dobânzilor fără risc și readugarea primei de echilibrare, a primei de volatilitate sau a măsurii tranzitorii privind rata fără risc, în conformitate cu articolul 308c din Directiva Solvabilitate II, după caz.

1.14. Valoarea activelor ar trebui să fie recalculată în cadrul scenariilor prin expunerea la stres numai a structurii temporale de bază a ratei dobânzilor fără risc, iar marjele de risc peste structura temporală de bază a ratei dobânzilor fără risc ar trebui să rămână neschimbate. Acest lucru poate implica utilizarea unei evaluări prin raportare la model în vederea determinării valorii activelor expuse la stres.

1.15. Societățile de asigurare și de reasigurare ar trebui să se asigure că valorile activelor înainte de stres, obținute pe baza unei evaluări prin raportare la model, sunt în concordanță cu prețurile de piață cotate ale activelor relevante pe piețele active.

Recomandarea 5 - Investițiile cu caracteristici de instrumente de tip acțiuni și alte titluri de valoare

1.16. În cazul în care activele prezintă caracteristici de instrumente de tip acțiuni și alte titluri de valoare, societățile ar trebui să ia în considerare ambele caracteristici atunci când stabilesc care submodule de risc din formula standard ar trebui să se aplice.

- 1.17. La stabilirea submodulelor de risc din formula standard utilizate, societățile ar trebui să ia în considerare substanța economică a activului.
- 1.18. În cazul în care activul poate fi considerat ca fiind un compozit de componente discrete, societățile ar trebui să aplice, după caz, tipul de stres relevant pentru fiecare dintre aceste componente, în mod separat.
- 1.19. În cazul în care activul nu poate fi considerat ca fiind un compozit de componente separate, societățile ar trebui să se bazeze, la stabilirea submodulelor de risc din formula standard care se aplică, pe caracteristicile instrumentelor de tip acțiuni și alte titluri de valoare care predomină în sens economic.

Recomandarea 6 - Pozițiile scurte pe acțiuni

- 1.20. În cazul în care societățile dețin poziții scurte pe acțiuni, acestea ar trebui să fie utilizate numai pentru a compensa pozițiile lungi pe acțiuni la calcularea cerinței de capital pentru riscul aferent devalorizării acțiunilor, în cazul în care sunt îndeplinite cerințele prevăzute la articolele 208 - 215 din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35.
- 1.21. Societățile ar trebui să ignore alte poziții scurte pe acțiuni (poziții scurte pe acțiuni reziduale) la calcularea cerinței de capital pentru riscul aferent devalorizării acțiunilor.
- 1.22. Pozițiile scurte pe acțiuni reziduale nu ar trebui să fie considerate ca având potențial de creștere a valorii în urma aplicării unui stres asupra acțiunilor.

Recomandarea 7 - Submodulul „risc de concentrare a riscurilor de piață”

- 1.23. Fără a aduce atingere articolului 187 alineatul (3) a doua parte din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35, societățile nu ar trebui să atribuie un factor de risc de 0% investițiilor în entități care sunt deținute de entități incluse în lista prevăzută la articolul 187 alineatul (3) din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35.

Recomandarea 8 - Tranzacțiile de dare de titluri cu împrumut și acordurile similare

- 1.24. La stabilirea cerințelor de capital pentru tranzacțiile de dare sau luare de titluri cu împrumut și acordurile de report sau *reverse repo*, inclusiv *swap*-urile pe lichidități, societățile ar trebui să urmărească recunoașterea elementelor tranzacționate în bilanțul Solvabilitate II. Acestea ar trebui să țină seama de clauzele contractuale și riscurile care decurg din tranzacție sau din acord.
- 1.25. În cazul în care activul dat cu împrumut rămâne în bilanț, iar activul primit nu este recunoscut, societățile ar trebui:
  - (a) să aplice submodulele relevante de „risc de piață” pentru activul dat cu împrumut;

- (b) să includă activul dat cu împrumut în calcularea cerinței de capital pentru riscul de contrapartidă pentru expunerile de tip 1, luând în considerare minimizarea riscurilor pe care o conferă activul primit, în cazul în care este recunoscut drept garanție reală în conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 214 din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35.
- 1.26. În cazul în care activul primit este recunoscut, iar activul dat cu împrumut nu rămâne în bilanț, societățile ar trebui:
- (a) să aplice submodulele relevante de „risc de piață” pentru activul primit;
  - (b) să ia în considerare activul dat cu împrumut la calcularea cerinței de capital pentru riscul de contrapartidă pentru expunerile de tip 1, pe baza valorii din bilanț a activului dat cu împrumut la momentul tranzacționării, în cazul în care clauzele contractuale și dispozițiile legale privind insolvența debitorului generează riscul de nereturnare a activului dat cu împrumut, deși activul primit a fost restituit.
- 1.27. În cazul în care activul dat cu împrumut și activul primit sunt recunoscute în bilanțul Solvabilitate II, societățile ar trebui:
- (a) să aplice submodulele relevante de „risc de piață” pentru activul dat cu împrumut și pentru cel luat cu împrumut;
  - (b) să includă activul dat cu împrumut în calcularea cerinței de capital pentru riscul de contrapartidă pentru expunerile de tip 1, luând în considerare minimizarea riscurilor pe care o conferă activul primit, în cazul în care este recunoscut drept garanție reală, în conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 214 din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35.
  - (c) să ia în considerare obligațiile din bilanț care decurg din acordul de dare cu împrumut la calcularea cerinței de capital pentru submodulul „risc de rata dobânzii”.

Recomandarea 9 - Angajamentele care pot genera obligații de plată

- 1.28. În conformitate cu articolul 189 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35, cerința de capital pentru expunerile de tip 1 în modulul „risc de contrapartidă” ar trebui aplicată angajamentelor cu caracter juridic obligatoriu pe care și le-a asumat sau pe care le-a convenit o societate.
- 1.29. Atunci când nicio valoare nominală nu este menționată explicit în acordul de asumare, societățile ar trebui să determine pierderea din neîncasarea creanțelor, în conformitate cu articolul 192 alineatul (5) din Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35, pe baza unei sume nominale estimate.
- 1.30. Valoarea nominală estimată este suma maximă estimată a fi plătită în cazul unui eveniment de credit al contrapartidei.

Norme de conformare și de raportare

- 1.31. Prezentul document conține recomandări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul EIOPA. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul EIOPA, autoritățile competente naționale depun toate eforturile pentru a respecta ghidurile și recomandările emise.
- 1.32. Autoritățile competente care respectă sau intenționează să respecte prezentul ghid ar trebui să-l integreze în mod adecvat în cadrul de reglementare sau de supraveghere.
- 1.33. Autoritățile competente transmit către EIOPA confirmarea respectării sau a intenției de a respecta prezentul ghid, expunând motivele nerespectării, în termen de două luni de la publicarea versiunilor traduse.
- 1.34. În absența unui răspuns până la expirarea acestui termen, se va considera că autoritățile competente nu respectă obligația de raportare și vor fi raportate ca atare.

Dispoziții finale referitoare la revizuri

- 1.35. Prezentul ghid face obiectul unei revizuri de către EIOPA.